

A kisebbségi kormányzástól a nagykoalíciótól át a kényelmes többségig

1990–2006: Variációk városházi koalícióra

Lippai Pál és Szalay István polgármestersége idején még egyeztettek és egyezkedtek a pártok a szegedi önkormányzatban. Bartha László és Botka László már nem szorult erre, hiszen kényelmes többséggel a háta mögött kormányozhatta a várost. Két héten belül feláll az új közgyűlés, amelynek összetételéről vasárnap döntenek a választók.

„Ellenzék–kormánypártok 25:23” – ezzel a főcímmel jelent meg 1990. október 15-én a Dél-magyarország. Az első önkormányzati ciklusban az akkor még 53 tagú szegedi képviselő-testületbe huszonhárom jutottak be az akkori kormánypártok – MDF, KDNP, FKGP –, és huszonhárom az ellenzéki Fidesz és SZDSZ színeiben. Két-két mandátumot szerzett az MSZP és a Vállalkozók Pártja, egyet az MSZMP, ketten pedig függetlenek voltak.

Felálltak a csapatok

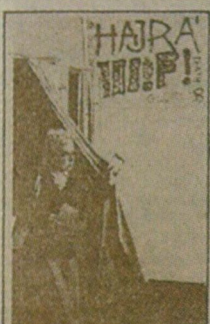
1990-ben még kétfordulós volt a helyhatósági voksolás, és a polgármestert maguk közül választották a képviselők. A városatyák két jelöltet javasoltak Szeged első emberének: *Borvendég Béla* építész, aki a konzervatívok támogatását élvezte, és *Lippai Pál* ügyvéd, a Fidesz és az SZDSZ jelöltjét. A polgármesteri cím elnyeréséhez minősített többség, azaz legalább 27 voks kellett. La-punk tudósítása szerint a titkos szavazáson az ötven érvényes voksból Lippai 28-at, Borvendég pedig 22-öt kapott, így Szeged városának liberális polgármestere lett. Elsőként Borvendég gratulált Lippainak, azt hangsúlyozta, hogy „e szavazást nem egy futballmeccs végeredményének te-

DÉLMAGYARORSZÁG

80. évfolyam, 263. szám
1990. október 15., hétfő

ALAPÍTVÁ: 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 101+20 forint
Ára 4,30 forint

Ellenzék – kormánypártok 25:23

A Fidesz látványosan előretört – Művészember lesz a polgármester? – Kisteleken a régi-új: Ott József – A szegedi Golán – Universitas és város

Az 53 tagú szegedi testületbe 23-an jutottak be a kormánypártok, és 23-an Fidesz–SZDSZ színeiben. Két-két mandátumot szerzett az MSZP és a Vállalkozók Pártja, egyet az MSZMP, ketten pedig függetlenek.

Hírüladtuk. A Délmagyarország 1990. október 15-i címlapja

kinti, inkább ahhoz hasonlítja: a csapatok felálltak, s az elkövetkezőkben az a feladatuk, hogy a közönségnek minél jobb játékot nyújtsanak.” Az 1990 és 1994 közötti ciklust értékelve Lippai Pál elmondta, hogy közvetlen munkatársai megválasztásakor sok önjelölt volt mindkét oldalon. Így történthetett meg az, hogy az MDF-es *Ványai Évát* főként a liberálisok, a szabad demokrata *Tühegyi Józsefet* pedig inkább a konzervatívok szavazták meg alpolgármesternek. – Rögzítettük, hogy a személyi ügyekben és a költségvetés elfogadásakor többségi, kétharmados döntés kell. Emiatt kompromisszumkényszerben dolgoztuk végig a négy évet. Volt olyan testületi ülés, ami három napig tartott. Alaposan megtárgyaltunk egy-egy kérdést, ki ebben, ki ab-

ban engedett, s a végén meg egyeztünk – adott képet az első ciklusról Lippai Pál.

Garantált szavazatok

Szalay István idejében határozott úgy az akkor már csak 44 tagú képviselő-testület, hogy a nagyobb horderejű döntéseknél, így például a költségvetés elfogadásánál elegendő a minősített többség, azaz az ötven százalék plusz egy szavazat. A közvetlenül megválasztott szocialista polgármesternek a közgyűlés megalakulásának pillanatában csak 21 támogatója akadt, hiszen az 1994-es helyhatósági választáson – Szalayval együtt – csak tizenkét MSZP-s és hat SZDSZ-es képviselő jutott be a szegedi közgyűlésbe. Az akkori kormányoldal mellé állt még egy munkaspárti és a hét független képviselőből kettő. Az

ellenzéki Fidesz–KDNP–MDF választási koalícióból tizenketten, a Polgárosuló Szegedért civil szervezetből pedig öten szereztek mandátumot. Bejutott még a testületbe egy kiscigazda is. – Kisebbségben kezdtem a város kormányzását. A támogatóim köre azonban tovább olvadt, amikor az SZDSZ bejelentette, hogy ellenzékem lesz – idézte fel az 1994-ben történeteket a matematikus Szalay István. Az MSZP és SZDSZ koalíciós megállapodása alapján a szabad demokrata *Tühegyi József* lett volna a gazdasági alpolgármester. Szalay azonban attól tartva, hogy a közgyűlési többség nem fogadja el a liberális politikust, nem javasolta őt a posztra. Ekkor vonult ellenzékebe az SZDSZ. Szalay közölte az MDF-es Ványai Évával: ha garantál 13 szavazatot a konzervatív ol-

dalról a város kormányzásához, akkor ő lehet az alpolgármester. Ványai mindig hozta a támogató voksokat. Noha nem volt megállapodás a konzervatívokkal, gyakorlatilag három és fél évig működött az MSZP–Fidesz–KDNP–MDF–FKGP nagykoalíció, melynek egy maroknyi szabad demokrata volt a legerősebb ellenzéke. – Sűrűn egyeztettem, egyezkedtem a „tizenhármakkal”. Az ellenpontos kormányzás majdnem becsődött 1998-ban, a választás évében, mert több fideszes ellenem fordult, s kísérletet tett a költségvetés megbuktatására – emlékezett a második ciklusban történetekre Szalay István.

Biztos többség

1998 és 2002 között kényelmes többséggel kormányozhatta a várost *Bartha László* fideszes polgár-

mester. Az önkormányzati választáson ugyanis húsz, a Fidesz–MDF–MKDSZ választási koalíció színeiben induló képviselő jutott be a 43 tagú közgyűlésbe. (Algyő leválása miatt megszűnt egy választókerület.) Az akkori kormányoldalt támogatta még a MIÉP–KDNP és a Polgári Szegedért Egyesület két-két képviselője, a kiscigazda városatyja, és a hat függetlenből három képviselő. Az ellenzék tizenkét mandátumot szerzett: kilenc szocialista, két SZDSZ-es és egy szociáldemokrata ült a testületben. A *Botka László* szocialista polgármester vezette MSZP–SZDSZ–Centrum–MSZDP választási koalíció is tarolt négy éve. Botka kényelmesen irányíthatta a várost tizenöt szocialista, öt szabad demokrata, három centrumos és két szociáldemokrata képviselővel a háta mögött. 2002-ben 14 mandátumot szerzett a Fidesz és az MDF–MKDSZ, egyet-egyet a MIÉP, a Szegedért Egyesület és az Együtt Szegedért Egyesület, és bejutott egy független is.

SZ. C. SZ.

KÉT HÉTEN BELÜL ÚJ KÖZGYŰLÉS

A törvény szerint a közgyűlésnek a választást követő 15 napon belül meg kell tartania alakuló ülését, amit ugyan a frissen megválasztott polgármester hív össze, de az ülést a testület legidősebb tagja, mint korelnök vezeti. A jogszabályok szerint a képviselő-testület a megbízatásának lejártá előtt név szerinti szavazással, minősített többségű döntéssel kimondhatja feloszlását. Ugyanakkor arról is rendelkezik a törvény, hogy a képviselő-testület feloszlása nem mondható ki a választást követő hat hónapon belül.

Sándorfalva új esélyei

EURÓPAI KISVÁROS, HELYI ÖSSZEFOGÁSBÓL

Egy település problémáit azok ismerik leginkább, akiket a bajok sújtanak, azaz a helybéliek. Nélkülük, ötleteik, leleményük, képzelőerejük nélkül nehéz lenne a kiutat megtalálni. Mást, mint eddig. Ennek szükségességét a sándorfalviak is érzékelik, és ötleteikkel ezúttal volt hová fordulniuk. Kakas Béla független polgármesterjelölt ugyanis ezen ötletekre építette programját. Azt mondhatnánk: alulról kezdeményezve szeretné megújítani Sándorfalvát, összefogva a tetterőt, az álmokat és a lehetőségeket.

A Városunk Jövője Egyesület közéleti klubja volt az elképzelések gyűjtőhelye, és Kakas Béla „Mást, mint eddig” elnevezésű programjának kiindulópontja. Az ötletekből az Európai Városok Chartájára épülő, 15 évre szóló városfejlesztési koncepció bontakozott ki. Embert próbáló, éppen ezért összefogásra, összetartozásra készítő, hatalmas feladat.

Az istenhíre, emberismeretre, önzetlenségre nevelt, pécsi születésű Kakas Bélának nem volt nehéz magát az embert programja középpontjába állítani. 4 gyermeke van, 2003-ban pedig saját tanult szakmájára, szakértelmére építve munkahelyeket teremtő fémipari kisüzemet létesített Sándorfalván. Ahogy önmagáról írja, az emberi problémákra nyitott, gondoskodó típus, akit vonzanak a nagy feladatok. Márpedig a programjában szereplő történelmi városközpont-rekonstrukció és az új városközpont kiépítése éppen ilyen kihívás.

Ahogy a Déli-Alföld sok települése, Sándorfalva is szenved a mezőgazdasági, ipari üzemek megszűnésének következményeitől, az idegenforgalmat vonzó szolgáltatások hiányától. Nincs városfejlesztési koncepciója, a beruházások pedig nem szerveződtek hatékony rendszerbe. A „Mást, mint eddig” program rendszerbe foglalja a tennivalókat, az élet minden területéről.

Kakas Béla szerint minden fejlesztés előfeltétele a szennyvízcsatorna-hálózat és egy tisztítómű megépítése. Ezt követheti az új városszerkezet kialakítása, egy új városközpont megépítésével. Mi minden kell tehát ahhoz, hogy Sándorfalva fejlett európai kisvárossá válhasson, megtarthassa népességét, javulhassanak a településen élők életkörülményei? Egyebek között új iskolaépület, mely egy helyre vonná össze a jelenleg négy helyen zajló általános iskolai képzést. Többcélú sport- és rendezvénycsarnok, valamint termálvízre épülő egészségügyi központ, tanuszoda és strand. A fiatalok igényeit egy korszerű, nyitott sportcentrumban BMX-, görkorcsolya-, gördeszkapálya elégítené ki. Régi álom valósulna meg az új vásár- és rendezvényterrével, fedett piaccsarnokkal. Megújulna a történelmi városközpont is. A nevezetes Pallavicini-kastélyban szálló, bál- és házasságkötő terem, kastélymúzeum létesülne. Szükség van bentlakásos idősok otthonára, a fiatalok lakáshoz jutásának segítésére. A régi KTSZ belső udvarán ifjúsági park, rendezvényudvar, szabadtéri színház- és mozi, számos sportolási lehetőség valósulhatna meg. Mindezekre épülve már bátran lehetne fesztiválokat, vendégcsalogató városi rendezvényeket szervezni, egészségmegőrző programokat indítani. Létszükséglet a helyközi közlekedés egyszerűsítése, a kerékpárutak bővítése.

A „Mást, mint eddig” program igen látványos, de nem pusztán vízió. Biztosan megvalósul, ha a város alkalmassá válik a 2007 és 2013 között az országba áramló, óriási uniós fejlesztési források kiaknázására. Ehhez néhány sürgős intézkedés megtételére van szükség, például hosszárért pályázati írók fogadására, megfelelő városfejlesztési terv kidolgozására.

Kakas Béla kész, a sándorfalviak ötleteire épülő tervekkel vág neki az önkormányzati választásoknak. Gondoskodó várost lát maga előtt, mely az élet minden területén biztonságot teremt, új célok felé mutat, de gondosan őrzi a múlt értékeit is.

065297940

Szombaton párt, vasárnap pártot választanak

„Holnap hozzuk a legfőbb döntést”

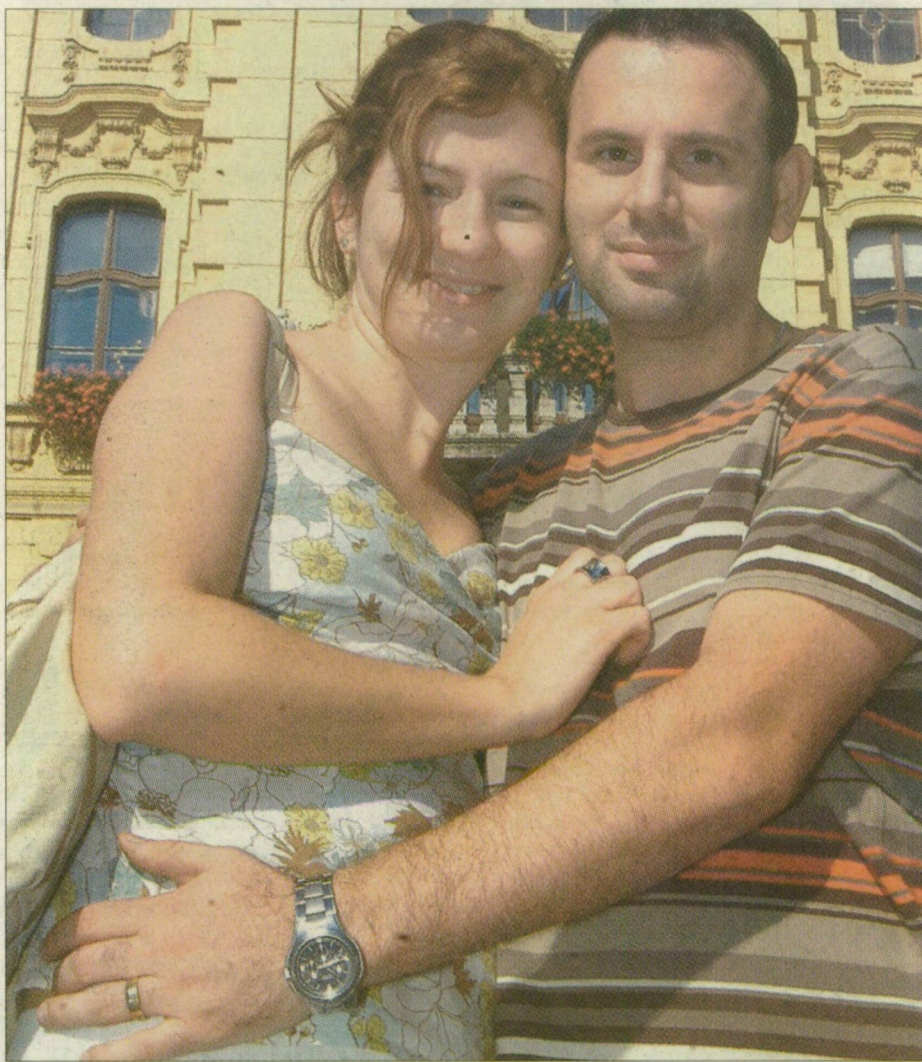
A választások hétvégéje következik. Olyan fiatal párokat kerestünk, akiknél nem áll meg az élet a helyhatósági voksolás miatt. Ők szombaton hozzák meg életük döntését, párjukra „szavaznak” az anyakönyvvezető előtt.

– Nekem ez már nem az első választásom. Férjhez másodsor, szavazni pedig sokadszor megyek – árulta el tegnap a legkorábban adategyeztetésre érkező negyvenes nő. Az anyakönyvi hivatal folyosóján megjegyezte, nagy titok, hogy tizennégy év után megpecsételik életüket. Ezért nem szeretné, ha a neve alapján a családja és a barátai az újságból értesülnének a nagy hírről. A kontyos ara nevette mesélte, hogy vőlegényének is tartogat meglepetést. Szerinte az ifjú férjelölt kosztümmös menyasszonyra számított. De nem azt kap. Szíve választottja másodsor is abroncsos hosszú ruhában mondja ki a boldogító igent. – Csendben megesküszünk. Vasárnap, ha addig nem derül fény a titkunkra, és nem lepnek el az ismerősök, délelőtt megválasztjuk a polgármestert és a képviselőinket. Az ilyen nagy dolgokban mindig egyetértünk.

– Megbeszéljük a politikát, de most sem áll meg miatta az életünk. Árpi két éve kérte meg a kezem, azóta megszületett a babánk. Nekünk a másfél éves kis Árpi a világ közepe – nevetett össze *Battyányi Mária* a vőlegényével, *Fehér Árpáddal*. A trónörökös is velük ünnepel, a dadus karjából figyeli a szüleit. Nem gondolták volna, hogy ilyen „választós” lesz ez a hétvégéjük. Deszken laknak, Szegeden kötnék házasságot, itt tartják a százfős lakodalmat. Ha jól alakul, hajnalig mulatnak. Utána kialusszák magukat, estig pedig bőven marad idejük leadni a szavazócdulájukat.

– Nálunk is hosszúra nyúlik a holnapi nap. Dorozsmán esküszünk, aztán nagy lagzit csapunk, vőfélyeset. Eszünk, iszunk, jó mulatunk. Reggelig táncolunk, és az is lehet, hogy úgy ahogy vagyunk, nárszépessül átvonulunk a szomszédos szavazóhelyiségbe – tervezgette életre szóló választása után a négy évre szóló döntést *Kálmán Szilvia*, akit édesanyja kísért el a hivatalba. Ripsz-ropsz döntöttek el a vőlegényével, hogy összeházassodnak. Nyáron még nem tudták, hogy holnap párt, holnapután pártot választanak.

DOMBAI TÜNDE

Battyányi Mária és Fehér Árpád holnap köti össze az életét

Fotó: Frank Yvette

EGY ÉLETRE VAGY NÉGY ÉVRE

– Mi szombaton eldöntjük, ami ránk tartozik. A politikában meg, eddig úgy láttuk, hiába volt beleszólásunk. Ott egy napra voltunk igazán fontosak, aztán négy évig morogtunk, mert nem az történt, amit mi gondoltunk. Most megnézzük, minek ment fel az ára, a választással már nem idegesítjük föl magunkat – állított fel fontossági sorrendet *Kónya Szilvia* és *Horváth Béla*. A fiatal pár sietett, mert a lakodalmi ebédet ugyan az örömanya főzi, de bevásárolni, pakolni és vasárnap a romokat eltakarítani nekik kell.